Csütörtök
1945 február 1

Ára 50 fillér

VILÁGOSSÁG

II. ÉVFOLYAM | MINDENT A GYŐZELEMÉRT! | 25. SZÁM

Elérkeztünk a háboru végéhez?

A keleti arcvonal fényes szovjet győzelmei a legmerészebb képzeletet is felülmulják. Nagyon hasonlit a helyzet 1918 végéhez, amikor a németek utolsó kétségbeesett erőfeszitéssel egyik állásból a másikba vonultak vissza, hogy végül is teljesen összeroppanjanak.

Elérkeztünk volna a háboru végéhez?

Kétségtelen, hogy a szovjet csapatok támadása nyomán a német hadsereget olyan ütés érte, amelyet többé helyreigazitani nem tud. Több mint két héttel a támadás után egyik ponton sem tudott megkapaszkodni és a Deutsche Allgemeine Zeitung már arról beszél, hogy „harcolni fogunk Berlin előtt, Berlinben és Berlin mögött". Nem kell az ellenség helyzetét részletesen ismerni annak megállapitásához, hogy a világ elsőnek tartott hadserege agonizál.

De mi van a német tartalékokkal, mi van a felfujt Luftwaffeval? Mit eredményezett a sokat emlegetett rövidebb utánpótlási vonal? — kérdik ma bizonyára sokan, akik a német propagandától hagyták magukat elszéditeni. Hol vannak a titkos fegyverek? Hol van a német fölényes vezetés?

Ezek a blöffök most mind szétpukkantak, mint a szappanbuborék.

Nézzük először a tartalékok kérdését. Voltak mindig olyanok, akik a sorozatos német visszavonulásokat tervszerüeknek tekintették és azt mondták, hogy a hitleri hadvezetés csak becsalogatja a szovjet csapatokat Lengyelországba, de aztán ott döntően meg fogja őket verni. Megállapithatjuk ezzel szemben, hogy amennyiben volnának német tartalékok, azokat feltétlenül bevetették volna, hiszen ma már nemcsak a sziléziai iparvidék, Königsberg, Danzig és egész Lengyelország elfoglalása valósul meg, hanem maga a birodalmi főváros is veszélyben van. Mire valók a tartalékok, ha nem ennek a védelmére? Akármelyik páncélos hadosztály, vagy gépkocsizó kötelék a birodalom bármely részéből napok alatt a helyszinen teremhetett volna, hogy legalább az állandó erődितésekkel ellátott német határon fogja fel a szovjet csapatokat. Ennek azonban *még csak a nyomát* sem fedezhetjük fel. Konyev, meg Zsukov lábornagy csapatai ugy sétáltak át ezeken az erődितéseken, mintha nem is lett volna ott akadály.

Hol van a Luftwaffe, amelyet, ha bevetnek, minden ledobott bombája célba talál? Hiszen milliós létszámu hadseregek minden falut megtöltenek és minden utat ellepnek... A Luftwaffe nincs sehol, mert egyáltalában már nem számottevő. A szovjet csapatok az egyik repülőtéren 200 német repülőgépet zsákmányoltak, ami azt bizonyitja, hogy vagy nincs üzemanyaguk, vagy pedig olyan gyorsan érte őket a szovjet előnyomulás, hogy a nagy hideg miatt nem volt idejük a motorok beinditására.

De talán az utánpótlási nehézségek megállitják a szovjet gőzhengert?

Itt is halomra dőlt minden számitás. A szovjet utánpótlás nem a vasuti szállitáson, hanem a gépkocsiszállitáson nyugszik. Csak bizonyos távolságon tul lép előtérbe a vasuti közlekedés. A nagy hideg miatt nincs szükség hidakra, mert a folyók be vannak fagyva és robbantásokkal nem lehet akadályokat letesiteni. Aknamezők a nagy hóban teljesen hatástalanok. Talán éppen ezért kedveli a szovjet hadvezetés a téli háborut, mert az előnyomulást gátló körülmények itt mind kiküszöbölődnek.

Felvetődik tehát a kérdés, hogy meddig birhatja még Németország?

Az biztos, hogy jelenlegi hadászati helyzetében, ha egyáltalában még néhány hónapig kibirja huzni elkerülhetetlen sorsát, a német hadvezetésnek csak egy választása lehet: habozás nélkül fel kell adnia minden másodrendü arcvonalat, hogy elvesztett hadseregei pótlására megpróbáljon tartalékokat kiállitani, amelyek a jelenlegi helyzetben esetleg képesek lennének a gőzhengert időlegesen feltartóztatni. A megoldás azért is sürgős, mert jelenleg még tekintélyes szovjeterőket képes lekötni a Keletporoszországban körülzárt 25 német hadosztály, továbbá Thorn és Posen körülzárt helyőrsége. Ezért feltétlenül szükséges lenne egész Olaszország, a Dunántul, esetleg egész Ausztria és Csehszlovákia, továbbá teljes Norvégia feladása, hogy onnan megfelelő erőket kaparhassanak össze. De nem valószinü, hogy ez bekövetkezzék, mert mit szólna hozzá a politika, mely összefonódott a hadsereggel! Mit szólna hozzá Mussolini és Szálasi, ha most egyszerre nyugdijba küldenék őket?

Márpedig, ha ez nem történik meg kellő gyorsasággal, a keletporoszországi német erők felmorzsolása után két teljes hadseregcsoport fog felszabadulni, melyet néhány hét alatt szintén Berlin irányában lehet bevetni. Lehetséges ezeknek még ellenállni, amikor semmi természeti akadály nincsen már Berlinig, vagy ha még ez sem elég Németország térdrekényszeritéséhez, akkor egészen Hamburgig?

A következő napok fogják megmutatni, hogy Németország mi módon hajtja végre öngyilkosságának utolsó fejezetét. Ha talán nem is következik be a háboru vége napok alatt, de minden lehetőség meg van arra, hogy a fasizmus fellegvárát rövidesen bevegyék és elkövetkezzék az a nap, amelyet mindnyájan legforróbban óhajtunk: a béke beköszöntésének a napja.

Addig azonban Verescsagin ecsetjére kivánkozó kép tárul elénk: a német lakosság milliói vonulnak kis batyuikkal a dermesztő hidegben nyugat felé. SS-terrorlegények ragadják ki soraikból a munkaképeseket erődितési munkálatokra. Éjszakánként bombasujtotta, ablaknélküli házakban kell meghuzzák magukat a vándorok a hideg télben. Nincs élelmük, nincs ruhajuk és nincs reményük.

Január 30-án uralomrajutásának tizenkettedik évfordulóját ülte fogadiszállásán Hitler. Vajon hogyan is érezhette magát?

Homonnay Hugó

TOVÁBB GÖRDÜL BERLIN FELÉ

A VÖRÖS HADSEREG OFFENZIVÁJA

Budapesten a Margitszigetet tisztitották meg az ellenségtől

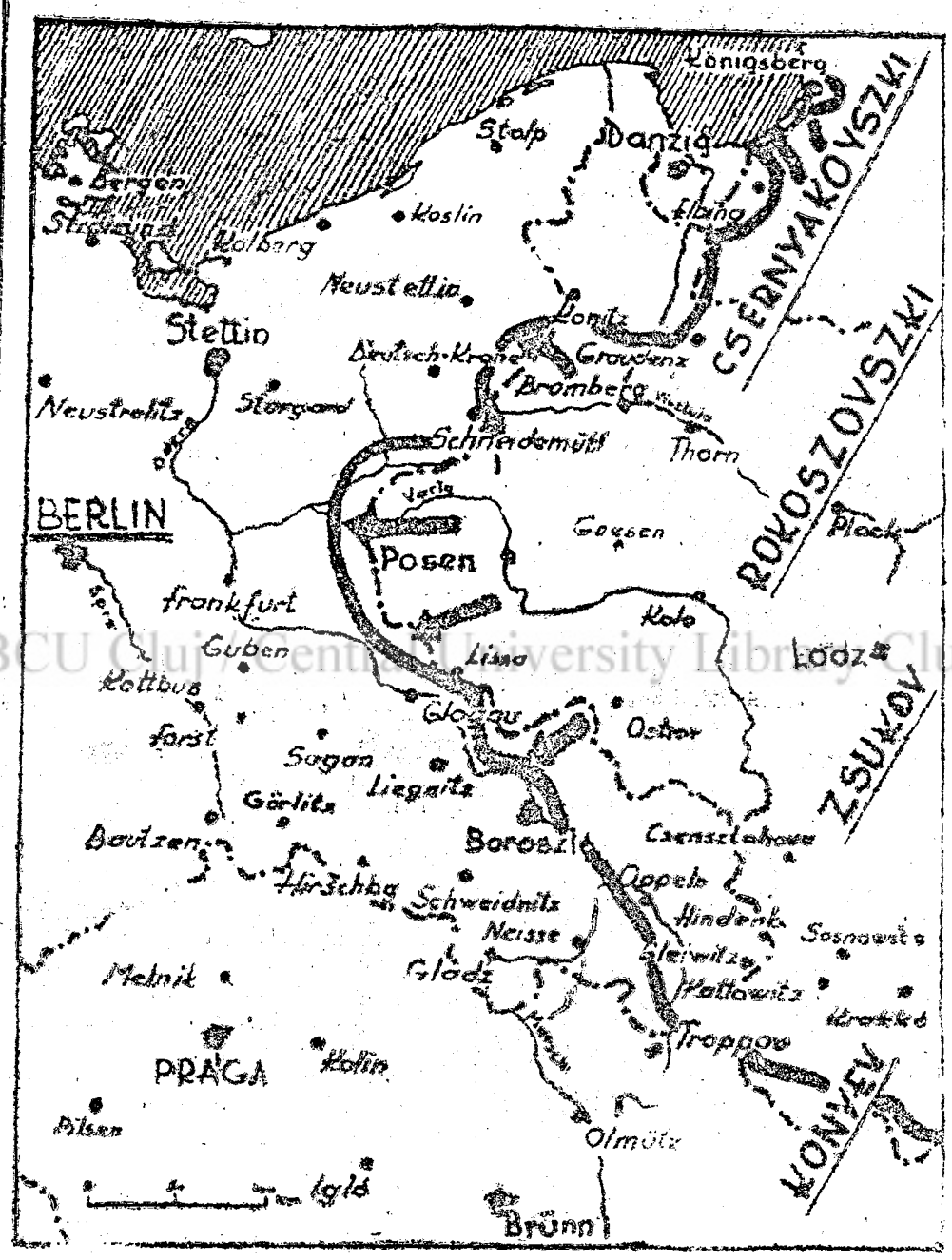

MOSZKVA, január 31. A szovjet tudósító iroda jelenti: Január 30-án csapataink Keletporoszországban tovább folytatták támadásaikat és elfoglalták Bischofstein, valamint Warteburg városokat több mint 150 más helységgel együtt, melyek közt Walburg 8 kilométerre fekszik Königsbergtől délnyugatra és egy másik község 5 kilométerre nyugatra. Allensteintől északkeletre visszavertük az ellenség nagy páncélos és gyalogoserőivel inditott támadásait, melyekkel Elbing felé igyekezett magát átvágni.

A Visztula első folyásánál elfoglaltuk Marienwerdert.

Thorn városa körül tovább tartott a bekeritett ellenség felmorzsolására irányuló hadmüvelet.

Brombergtől északnyugatra elfoglaltuk német területen Linde és Krojanke helységeket több mint 50 faluval együtt, közte Rudent, Kruschint és Breutenburgot.

Posentől nyugatra Pomerániában elfoglaltuk Belsche, Kestigen, Tirschtigel, Bomst, Unruhstadt községeket több mint 200 más helységgel együtt. Posen körül tovább folyt a városba bezárt ellenség megsemmisitése. A várostól nyugatra az egyik repülőgépgyárban és a repülőtereken január 28-án az 1. fehérorosz arcvonal csapatai 220 repülőgépet zsákmányoltak.

Kattowiztől északnyugatra és délnyugatra több mint 60 helységet foglaltunk el. Január 29-én az 1. ukrajnai arcvonal csapatai a repülőtereken 55 német repülőgépet zsákmányoltak.

A Kárpátokban elfoglaltuk Zakopanét több mint 80 más helységgel együtt.

Losoncról északnyugatra csapataink több mint 100 helységet szabaditottak fel.

Budapesten tovább tartott a budai részen körülzárt ellenség megsemmisitése, melynek során teljesen megtisztitottuk a Margitszigetet és 130 házat foglaltunk el Budán.

Január 29-én csapataink az összes arcvonalokon 74 német harckocsit lőtték ki és 24 ellenséges repülőgépet lőtték le.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

HIREK

Razzia a lánckereskedők ellen

KOLOZSVÁR, január 31. A néprendőrség ellenőrei általános razziát tartottak a Széchenyi-téri piacon és megállapitották, hogy a spekulánsok nagy tételekben vásárolják fel az élelmiszereket, különösen a majorságot. Megállapitották, hogy azzal a céllal vásárolták fel az árut, hogy azt a vármegye területéről elszállitsák és máshol hozzák forgalomba jóval magasabb áron. Ez volt az oka az utóbbi napok élelmiszer-áremelkedésének is. Az ellenőrök több ilyen szállitmányt elkoboztak és meginditották az eljárást a spekulánsok megbüntetésére.

*

Milyen járulékok vonhatók el a köztisztviselők fizetéséből? A főispán rendelete szerint a köztisztviselők havi fizetési jegyzékében február 1-től kezdve a szakszervezet által megállapitott bruttó-járandóságból a következő tételek hozandók levonásba: nyugdijjárulék és külön OTBA-járulék cimén a magyar hatóságok által 1944 szeptember hóban levont összeg, alkalmazottak adója cimén a főispán 201—1945. számu rendeletében megállapitott adó és a még be nem fizetett egyszersmindenkorra szóló fejadó. Egyéb levonásnak helye nincs.

Szemináriumi megbeszélés. A tantestületi szakszervezet tagjai részére pénteken 3 órakor a Diákház zenetermében szemináriumi megbeszélést tart. Előad Vâlcov Timofei „Az aktiv iskola és a népiskolai oktatás" cimmel.

Gyepmesteri és takaritási pályázat. Kolozsvár város polgármesteri hivatalának gazdasági ügyosztálya nyilvános árverésen haszonbérbe adja a gyepmesteri és pöcegödör-takaritási jogot. A haszonbérbeadás egy évre szól. A feltételeket a gazdasági ügyosztálynál lehet megtudni. Az irásbeli zárt ajánlatokat február 3-án délelőtt 10 óráig kell beadni a polgármesteri iktatóba. 10 órakor szóbeli árverés lesz a gazdasági ügyosztályon.

Lakbérleti szerződések illetékezése. A főispán 205—1945. számu rendeletével kötelezővé tette a lakbérleti szerződések irásba való foglalását és illetékeztetését. A bérbeadók és bérlők február 15-ig a bérleti szerződéseket illetékezés végett mutassák be a pénzügyigazgatóság illetékosztályánál. Bemutatandó az eredeti szerződés két másolattal.

Halálozás. Fájdalommal tudatjuk, hogy Sebők János cukrászmester hosszu szenvedés után, január 30-án, az Urban csendben elhunyt. Gyászolja bánatos hitvese és Katinka gyermeke. Temetése csütörtökön d. u. 2 órakor lesz.

Női szervezkedés az Ipartestületben. Az Ipartestület női szervezőbizottsága január 26-i gyülésén elhatározta, hogy minden pénteken d. u. 3 órakor megbeszélést tart az Ipartestület helyiségében. A vezetőség kéri a tagokat, hogy az e heti pénteki megbeszélésen pontosan és minél nagyobb számban jelenjenek meg, mert ekkor beszélik meg a vasárnapi közgyülés tárgysorozatát. A bizottság felkéri a férfi-tagokat, hogy feleségüket és leányaikat is küldjék el a megbeszélésre és a közgyülésre.

Szövetkezet létesit az Ipartestület. A kolozsvári Ipartestület elnöksége tagjai ellátására általános fogyasztási szövetkezetet létesit. E tárgyban pénteken 10 órakor a Kereskedelmi- és Iparkamarában (Kossuth Lajos-utca 58.) megbeszélést tart, melyre a tárgy fontosságára való tekintettel minden ipartestületi tag pontos megjelenését kéri.

Dr. Pierschy Tibor orvos Horea (Horthy)-uti lakásáról elköltözött Egyetem-utca 1. szám alá. Rendel d. u. 2—3-ig. Kerülete munkáspénztári betegeinek reggel 8—9 óráig.

Mindent a győzelemért!

A Rendor-bőrgyár munkásai 50 százalékkal fokozzák a termelést

KOLOZSVÁR, január 31. A Rendor-bőrgyár munkásai a mult héten gyári gyülést tartottak s Belovay István szakszervezeti titkár javaslatára elhatározták, hogy minden erejükkel támogatni fogják a Városi Szinház demokratikus szellemü szinjátszását, annál is inkább, mivel az komoly drámai müsorával a dolgozó tömegek müvelődését és öntudatosodását segiti elő. Belovay István javasolta, hogy a bőripari munkásság üzemenként, egy tömegben látogassa a szinházat, mert ha a munkásság megtölti a szinházat s maga adja el a jegyeket, akkor félhelyáras kedvezményben részesül. Kérte, hogy minden üzem jelöljön ki egy napot, amikor szinházba akar menni.

A helyesléssel fogadott javaslat után Porkoláb Márton főbizalmi szólalt fel s az üzem helyzetét ismertetve inditványozta, hogy a Rendor-bőrgyár munkásai is vegyék ki a részüket a „Mindent a győzelemért!" jelszóval indult munkaversenyből. Bejelentette, hogy az Üzemi Bizottság üdvözlő táviratot küldött a Bukarestben ülésező országos szakszervezeti kongresszusra. Azt is bejelentette, hogy az Üzemi Bizottság uj munkatervében — a régivel szemben — 50 százalékkal kivánja fokozni a termelést. A gyár munkássága megmutatja, hogy igazgatók és mérnökök meg ügyvezetők nélkül is elvégzi a termelés fokozását. A régi gyárvezetők elmenekülésükkel hiába próbálták megakadályolni a termelést.

A Rendor-bőrgyár gyülésén a munkásnők kijelentették, hogy a férfimunkásokkal versenyezve minden erejükkel kiveszik részüket a kitüzött munkaterv megvalósitásából, mert tudják, hogy ezzel a Vörös Hadsereg és az oldalán harcoló szövetséges hadseregek győzelmét mozditják elő. A lelkes, forró hangulatu gyári gyülés végül is foglalkozott a Városi Villamos Müvektől tervbe vett áramdijak emelésével és határozottan az áramdijak emelése ellen foglalt állást.

A mindennapi megélhetés kérdéseivel kapcsolatban a bőrgyári munkásság elhatározta, hogy belép a MÁGISz-ba, ezzel is előmozditván a munkásság közellátásának a tökéletesitését.

Kitiltják Északerdélyből az uszitó lapokat

Erélyes intézkedések a husellátás biztositására

KOLOZSVÁR, január 31. A városi tanácsülésen legutóbb több fontos javaslat, beszámoló és határozat hangzott el. Elsőnek Guzner Miklós dr. javasolta a főorvosi hivatal nevében mentőkocsi beszerzését. Ennek hiánya különösen most télen nagyon érezhető. Majd bejelentette, hogy Atanasie Arginteanu bukaresti lakos uj patika létesitését kérvényezte. A mentőkocsira való javaslatot elfogadták s az uj gyógyszertár felállitását is engedélyezték azzal a kikötéssel, hogy azt a külvárosban állitsák fel.

Nagy István sajtóügyi előadó beszámolt a jelenleg megjelenő lapokról, majd elmondta, hogy a sajtóügyosztályra 34 kérvény érkezett lapengedélyezésért, s ugyanekkor 30 gazdasági, politikai és irodalmi müvet, valamint 28 falragaszt adtak be felülvizsgálat végett. Javasolta, hogy a Romániában megjelenő nem demokratikus szellemü, uszitó lapokat tiltsák ki Északerdélyből. Javaslatát elfogadták.

Neumann Jenő dr. a kereskedelmi élet felülvizsgálására terjesztett be javaslatot, hivatkozva arra, hogy többen a multban politikai érdemeik miatt belvárosi üzlethelyiségeket kaptak, mig mások kénytelenek voltak a külvárosokban vagy mellékutcákban nyitni üzleteket. A jogtalanul meggazdagodottak felülvizsgálatára vonatkozó javaslatot elfogadták.

Megtárgyalták a tanácsülésen a husbeszerzés kérdését is. Elhatározták olyan rendelet hozatalát, amelylyel a henteseket közös ellátási csoportba tömöritik a husárugyárral. Igy remélhető, hogy a husellátás biztositva lesz hatósági áron. Az árellenőrző bizottság utasitást kapott arra, hogy a piacon és a magánosoknál forgalomba hozott hust szigoruan ellenőrizze és árusitását csak maximális áron engedélyezze. Ha áremelés történnék, ugy elkobozzák az árut és kiárusitják a nagyközönségnek, természetesen hatósági áron.

A magyar egyetemi hallgatóság bekapcsolódik a falvak demokratikus szervezésébe

KOLOZSVÁR, január 31. A kolozsvári magyar egyetemi hallgatók a Magyar Népi Szövetség székházában hétfőn értekezletet tartottak. Ujváry Ferenc dr. diákelnök rövid megnyitóbeszéde után Balogh Edgár ismertette a Magyar Népi Szövetség célkitüzéseit, megmagyarázván, hogy a demokratikus magyarság politikai szervezete az erdélyi magyar nép jólfelfogott érdeke és boldogulása szempontjából lépett szövetségre a romániai Országos Demokrata Arcvonallal. Az előadó kitért a diákság feladataira is és arra kérte az egyetemi hallgatókat, hogy a falvak hiányzó értelmiségének pótlására ajánlják fel munkaerejüket a Magyar Népi Szövetségnek.

Az előadást több hozzászólás követte. A Kommunista Ifjak Szövetsége nevében Tompa István orvoskari hallgató fejezte ki bizalmát a Magyar Népi Szövetség munkája iránt. Felszólalt még Markos András dr. és Ujváry Ferenc dr. Mindketten a legmesszebbmenő támogatást igérték meg s felkérték a Magyar Népi Szövetséget, hogy esetről-esetre értesitse az egyetemi hallgatók szervezetét: milyen munkák elvégzésére, hány egyetemi hallgatóra van szükség?

A Kolozsvári Magyar Demokrata Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete kedden tartotta közgyülését s uj elnöki tanácsot választott. Az elnöki tanács a közgyülés nevében elhatározta, hogy:

1. Az egyesület a becsületes és őszinte demokratikus élet kialakitásáért a legmesszebbmenően óhajtja az együttműködést a román és zsidó demokrata egyetemi hallgatókkal;

2. az egyesület a korszerű demokratikus elvek megismerésére megfelelő szakemberek bevonásával heti egyórás szemináriumot szervez;

3. a fasiszta, demokrata-ellenes elemek megtisztitása céljából az egyesület a tisztogató munkát megkezdi.

A kolozsvári magyar diákság elvi állásfoglalásai után méltán hihetjük, hogy a diákságban a dolgozó magyarság kitartó munkatársakat kap.

Segitsünk az inségesekes!

A Népjóléti Hivatal a helybeli egyházi és társadalmi egyesületekkel és a Népvédelmi Egyesülettel karöltve Társadalmi Segitő Munkaközösség néven ujjászervezte a szociális Norma-bizottságot. A munkaközösség feladata a támogatásra szorultak megsegitése. A szociális Norma-bizottság felkér minden lakost, hogy jövedelméhez képest ajánljon fel támogatást és ezzel járuljon hozzá a segitségre szoruló és napról-napra több inséges család támogatásához és a szociális kérdések gyökeres megoldásához. A hatóságok erőfeszitései csak akkor lehetnek eredményesek, ha a társadalom minden rétege segit. A felajánlott összegeket a gyüjtőivek kézbesitőjénél, vagy a Népjóléti hivatalnál (Farkas-u. 4.) lehet bejegyezni.

A müvészvilág hirei

Megalakul a Képzőművészek Szövetsége

KOLOZSVÁR, január 31. A kolozsvári képzőművészek rendkivüli közgyülést tartottak a Józsa Béla-Athenaeumban. A gyülésen fontos problémákat tárgyaltak meg s többek közt a következőket határozták el.

1. Megszervezik a Józsa Béla-Athenaeum képzőművész-szakosztályát.

2. A nélkülöző képzőművészek megsegitésére plakátpályázatot hirdetnek, mely plakát elsősorban a fasizmus elleni harcra való buzditást, másodsorban az erdélyi népek testvériségét hivatott szolgálni.

3. Ideiglenes vezetőséget választanak, melynek feladatául a rendes közgyülések egybehivását s tárgysorozat-megállapitását tüzték ki, valamint egy alapszabálytervezet kidolgozását a Képzőművészek Szövetsége részére.

4. A Magánalkalmazottak Szakszervezetének képviselője felkérte a Képzőművészek Szövetségét, hogy lépjenek be alosztályként a Magánalkalmazottak Szövetségébe.

5. A megjelent huszonnyolc képzőművész titkos szavazattal ideiglenes elnöknek Folyovich Endrét, választmányi tagnak Kudelász Károlyt, Brósz Irmát, Buday Lajost és Lelkes Istvánt választotta meg.

FIGYELMEZTETÉS. — A Józsa Béla-Athenaeum képzőművészeti szakosztálya figyelmezteti az összes üzletező képzőművészeti vállalkozókat, hogy hagyjanak fel hangos hirdetéseikkel és ne vezessék félre a jóhiszemü munkásságot. A napokban is többször megjelent egy feltünő hirdetés, mely egy „proletár képzőművészeti tanműhely"-be csalogatja a tanulni vágyó dolgozó tömegeket. Az ilyen és ehhez hasonló vállalkozások nem hivatottak munkásművészek müvelésére. Nem türünk semmiféle üzleti ötletből származó hamis kulturtevékenységet! Éppen ezért figyelmeztetjük a „proletár tanműhely" hirdetőjét, hogy felelőtlen üzleteiből hagyja ki a proletárokat, mert azok képzőművészeti nevelése igen komoly feladat, amelyet csak megfelelő világnézetü és szakképzett művészek vezethetnek. Ismételten hangsulyozzuk, hogy minden képzőművészeti nevelést és irányitást egyedül a Józsa Béla-Athenaeum képzőművészeti szakosztálya hivatott vállalni.

RENDŐRI HIREK

Hogyan kell kitölteni az állampolgársági rovatot?

Cocle Ioan, a néprendőrség főnöke uj határozatot hozott a Bejelentőlapok állampolgársági rovatának kitöltésére. Az előbbi rendeletben nem volt elég világos és érthető a rovat kitöltésére vonatkozó meghatározás és így a nagyközönség tájékozatlanságában rendszerint téves adatot tett be. Az uj határozat szerint mindenki az 1940. évi bécsi döntést megelőző állampolgárságot írja be. Aki román állampolgár volt akkor, azt írja be, aki azonban Magyarország területéről jött, az magyar állampolgárságunak kell feltüntesse magát. Természetesen mindenféle állampolgár egyenlő jogokat élvez.

Özv. Kovács Andrásné Tordai-u. 24. szám alatti lakos felakasztotta magát. A 76 éves öregasszony egyedülléte miatt menekült a halálba. A szomszédok akadták rá, de már nem lehetett segiteni.

A Plugarii leleplezi a Román Demokrata Szövetség megtévesztő politikáját

Éles vita a Tribuna Ardealului névtelen krónikásával

A Kolozsváron megjelenő Plugarii cimü hetilap, az Ekés Front organuma, január 29-i számában érdekes részletekre kiterjedő nagy cikket közöl „Válasz a kolozsvári Román Demokrata Szövetség célozgatásaira" fecimmel és „Magyarázatok egy névtelen közlemény-szövegezőnek" alcimmel s e cikkben feltárja mindazokat a mozgolódásokat, amelyek a nevezett Szövetség vezetőségi keretein belül, vagy annak hatására akadályozzák itt Északerdélyben a demokratikus kibontakozást és szembehelyezkednek az Országos Demokrata Arcvonalnak a fegyverszüneti feltételeken alapuló valóságpolitikájával. A cikket, amely teljes helyzetképet ad a kolozsvári Román Demokrata Szövetség (RDSz) működéséről és a reakció felé hajló megnyilatkozásairól, az alábbiakban teljes egészében közöljük.

Végül is előre nem látott esemény következett be: az ugynevezett kolozsvári Román Demokratikus Szövetség életjelt ad magáról. Igaz, hogy egyelőre csak egyes nehézkes közlemények formájában, de ugy látszik, kezdetnek igy is jó... Senkinek sem engedhető meg azonban, hogy számba se vegye a logika elemi alapelveit, hacsak fel nem ruházza magát egy uj gondolatrendszerrel. Nem hisszük azonban, hogy ez volna a helyzet a Román Demokratikus Szövetségnél. Ellenbizonyitékok szolgáltatásáig megengedjük magunknak annak megemlitését, hogy (lásd a középiskolai VII. osztályu filozófiai tankönyvet) a logikus gondolkozás többek között a következő meghatározáson alapszik: két ellentétes kijelentés közül, csak az egyik lehet igaz. És minthogy az ugynevezett „közlemény"-termékek kibocsátói mintha feledték a fentemlitett követelményeket, szükséges, hogy mi tisztázzuk nem nagyon szövevényes problémáikat.

1944 december 21-én a szabad akaratából magát kolozsvári Román Demokrata Szövetségnek nevező politikai alakulat pecséttel és főtitkári aláírással levelet küldött az Országos Demokrata Arcvonalnak, illetve a Központi Tanácsadó Testületben lévő tagjainak. Ebben a levélben szöveg szerint a következő nyilatkozat olvasható:

„Megelégedéssel állapitjuk meg, hogy az Országos Demokrata Arcvonal csoportjai azzal a nyilatkozatukkal, miszerint egyrészt a Szovjetunió, Nagy Britannia és az Amerikai Egyesült Államok, másrészről a Románia között kötött fegyverszüneti egyezmény alapján állnak, elismerik a román állam elvitathatatlan és feltételnélküli szuverénitását a felszabaditott Erdély területén. Hasonlóképpen örömmel szögezzük le, hogy az Önök átirata — amelyet az Országos Demokrata Arcvonal összes csoportjai részéről kifejezett álláspontnak minősitünk — kiküszöböli az Országos Demokrata Arcvonal egyes csoport-exponensei által eddig szóbeli nyilatkozatokban elhangzott kétértelmüségeket és az egyéni tüntetéseket.

A nézetek azonossága tehát — minthogy elismerjük, hogy valamennyien román földön vagyunk — a jövőben elháritja a legfőbb akadályt, amely a mi együttmüködésünk utjában állana."

Az ellentmondás most következik. Pénteken, 1945 január 26-án ugyanez az alakulat, az RDSz már a következő nyilatkozattal operál: *„Akárhányszor azonban a Román Demokrata Szövetség tiszta választ kért ebben a tekintetben* (Románia Északerdély feletti szuverénitásának elismeréséről van szó), *az Országos Demokrata Arcvonal kitérő és közvetett válaszokat adott, amelyeket ugyanazok az exponensek különbözőképpen, saját tetszésük szerint fejtegethetnek."*

Ha vak vagy, akkor is látod, hogy itt valami nem logikus, feltéve, ha nem állunk szemben ujabb irányelvekkel. A régi irányelvek mellett maradván azonban — nem számitva uj meglepetésekre — megállapithatjuk, hogy a két szöveg között szembetünő az ellentmondás. Vagyis az egyik hamis. Melyik? Az, amelynek javára kevesebb a bizonyiték. A bizonyitékok pedig csak arra a következtetésre hozhatók fel, amellyel a RDSz megelégedéssel ismeri el, hogy az ODA Északerdélyt Romániához tartozónak minősiti. Már csak azért is, mert ez így nyilvánul meg az RDSz 1944. évi december 21-én kelt leveléből!

Annak, aki elolvassa ezeket az ellentmondásokat, kételkednie kell szerkesztőik irásában és tisztánlátásában.

Az Országos Demokrata Arcvonal mindig a fegyverszüneti szerződés alapján áll

De vannak más bizonyitékaink is.

1. A Központi Tanácsadó Testület 1945. évi január 5-i gyülésének jegyzőkönyve a következőket tartalmazza: *„A második napirenden lévő probléma a RDSz-szel folytatandó tárgyalás. A tárgyalások eredményeként a RDSz-nek a következő levelet küldöttük. Felolvassák a levelet, amelyben a RDSz kérésére, hogy irásban jelentsük ki Románia szuverénitásának elismerését Északerdély területén, mi, a Központi Tanácsadó Testület összes tagjai, kijelentjük, hogy készek vagyunk ilyen nyilatkozat aláirására. Ugyanakkor visszautasitjuk a vádat, hogy a Központi Tanácsadó Testület ellenezte volna a fegyverszüneti feltételeknek azt a pontját, hogy Románia visszakapja egész Erdélyt vagy annak legnagyobb részét."*

2. A Központi Tanácsadó Testület 1945. évi január 12-i gyülésének jegyzőkönyve az elnökség részéről a következőket rögziti: *„Mi a fegyverszüneti egyezmény alapjára helyezkedünk és az egyezmény záradékainak megfelelően megkezdtük a munkát a demokratikus jövő megvalósitására."* Ugyanakkor ujra kijelentik, hogy a Központi Tanácsadó Testület tagjai (kivétel nélkül) készek aláirni a nyilatkozatot Románia szuverénitására vonatkozólag Északerdély területén.

Ime néhány argumentum, melyekhez nem kell különösebb fejtegetés, hiszen maga a Román Demokratikus Szövetség sem tévedett, kijelentvén 1944. december 27-én kelt levelében, hogy: *„Megelégedéssel állapitjuk meg, hogy az ODA csoportjai... elismerik a román állam elvitathatatlan és feltételnélküli szuverénitását a felszabaditott Erdély területén."* Mégis sajnálatos, hogy a RDSz visszautasitja az együttmüködést, éppen mintán *„a nézetek azonossága ... a jövőben elháritja a legfőbb akadályt, amely a mi együttmüködésünk utjában állana"*. Annál szomorubb, hogy a RDSz *kizárólagosságának* megokolására később hamis argumentumokhoz folyamodik.

A Tribuna Ardealului ugyanabban a számában, amelyben a „Közlemény" olvasható, egy névtelen krónikás kényelmesen és nem minden iskolás szorgalom nélkül kommentálja a hires nyilatkozatok szavait. Felvetődik a kérdés, milyen okokból történik ez a sok vizzavarás. Két dolog lehetséges. Vagy az, hogy a találékony közlemény-szövegező a közlemény szövegének mindenki által megközelithetetlen, raffinált diplomácisi tüntetést tulajdonit, és hogy ezáltal a közönség talán tájékozódhatik az ő névtelen éleselméjüségéből. Vagy, hogy látja az előre kijelölt ut bizonytalanságát és — ilyen a jószivü ember — felajánlja szolgálatait, hogy az utat megszilárditsa. De hát végre is, az ujságokban hires politikai okiratokat is közölnek, anélkül, hogy sokat tanitgatnák az olvasót. Bárhogyan is legyen, lássuk, miről értesit a Tribuna Ardealului „konszolidáló" embere. Azt mondja, hogy a Világosság csak január 23-a után közli a nyilatkozatot, melyben az Országos Demokrata Arcvonal elismeri Románia szuverénitását Északerdély felett... Az ismeretlen politikai rébusz-fejtegető azt hiszi, Isten tudja micsoda borzalmasság, amikor arra célozgat igazságtalanul, hogy az Országos Demokrata Arcvonal előbb megvárta volna, hogy aláirják a fegyverszünetet Magyarországgal és csak azután közli a nyilatkozatot! Bármennyire is hiszi, hogy politikai-szakértői müvet alkot a RDSz ügyeit kommentálván, emlékeztetnünk kell egy dolgra: a politikai okiratok értékét nem a sajtóvisszhangok után birálják el, hanem hiteles adataik szerint. Egyébként az Országos Demokrata Arcvonal még december 21-én leszögezte álláspontját, amikor még a legnévtelenebb krónikás sem tudhatta, hogy Magyarországgal január 23-án vagy más időpontban kötik meg a fegyverszünetet.

Van más bizonyiték is, hogy az Országos Demokrata Arcvonal leszögezte magatartását jóval a Világosság emlitett cikke előtt. 1945 január 4-én a Központi Tanácsadó Testület utján küldött levélben ezt irta a RDSz-nek: *„A Testület valamennyi tagjával együtt örömmel irja alá egy, az Önök által kért nyilatkozatot."* A RDSz számtalan esetben megismételt kéréseit vizsgálgatván, pontosan megállapithatjuk, hogy a válasz mindenesetre határozottan ugyanaz volt: igen! Az Országos Demokrata Arcvonal elismeri Románia szuverénitását. A nyilatkozatokat mindannyiszor a Világossággal kapcsolatos ügyek előtt szerkesztették.

Az északerdélyi románság nem azonos a Román Demokrata Szövetséggel

A „Közlemény" még néhány szenzációs dolgot tartalmaz. Rámutat arra — Uram bocsáss! — hogy a RDSz-t *„megakadályozták"*, hogy együttmüködjék a Központi Tanácsadó Testület keretében, és hogy ezáltal *„a román elemet megakadályozták Északerdély ujjáépitésében"*. Óriási kijelentés. Tehát, kérem szépen, a román elem egy és ugyanazon dolog a hires kolozsvári Román Demokrata Szövetséggel! Szavazással állapitották ezt meg? Nem. Akkor, hogyan jut a RDSz ilyen határozott meggyőződésre? Kétségtelen, hogy a fasizmus idején bármely kis csoport megengedhette magának, hogy képviselje a nemzetet és azt szerencsétlenségbe döntse. De ma? Hogyan jön ahhoz bármely bizottság, hogy igy, se szó, se beszéd, a román nép egyetlen exponensévé nyilvánitsa magát? Vagy azt hiszik őkelmék, hogy meg lehet őrizni a karlista és Antonescu-hivő, stb., stb. magatartást és el lehet hallgatni a Kommunista Párt, az Ekés Front, a Szakszervezetek, a Népvédelmi Egyesület és a Hazafiak Szövetségének létezését? Ha nem akarják elismerni ezeket a mozgalmakat, akkor miként magyarázzák a logikus formulát: „Ami nem igaz félig, nem lehet igaz egészben sem." Ha igaz, hogy román elemek találhatók az emlitett alakulatokban, akkor hogyan lehet igaz, hogy a RDSz képviseli általánosságban a román elemet? Lehet azonban, hogy a logika egyetemlegesen nincs tiszteletben tartva.

Nos, akkor más adatokat is szolgáltathatunk olvasóinknak.

Ugyancsak a RDSz elnöke által aláirt és lepecsételt, 1945 január 9-én kelt levél — az Országos Demokrata Arcvonalhoz cimezve — a következőket tartalmazza:

„Hasonló határozatot (csatlakozás a Munkásegységfront platformjához) *nem hozhat egyedül a kolozsvári tagozat az északerdélyi egész népesség nevében — amely még szervezés alatt áll — annál is inkább, mert nem kötelezheti a háromszázezer kiutasitott, elmenekült és az otthonukba még vissza nem tért románt, sem a többszázezernyi, a magyar uralom által erővel elhurcoltakat..."* Igaz. Nem is kell beszélned a szervezetlenek, a távollevők nevében. Hogyan lehetséges azonban, hogy 1945 január 24-én a RDSz kijelenti, hogy beszélhet az összes románok nevében, még a szervezetlenek nevében is?! Nehéz ezt bebizonyitani és megmagyarázni. Mondjuk meg mi tiszt án: csak antidemokratikus erőszakkal. Még egy kérdés: a Tribuna kommentátora nem vette észre a hibát? Nem tünt fel neki különösnek és demokrataellenesnek, hogy a RDSz-be sorol *„minden román elemet"* — minden megelőző választás nélkül?

Mit tettek a RDSz urai a román és magyar nép szétriasztásán kivül?

A RDSz azzal vádolja az ODA-t, hogy szabotálja Erdély ujjáépitését. Válaszként megemlitjük, hogy hogy az Országos Demokrata Arcvonal megszervezte a közigazgatást, helyreállitotta a vasutvonalakat a munkásság mozgósitásával, amely nyolc hetet dolgozott fizetés nélkül, közgyüjtést rendezett, amelyben a RDSz nem vett részt, noha tudta, hogy a munkásság megsegitéséről van szó, helyreállitotta a bombázásoktól megrongált üzemeket, megszervezte a termelés ... a Dermata-üzemekben és a többi gyárakban, ilymódon segitvén a román és a szovjet hadseregeket. Hatalmas kampányt kezdett a szántható földek bevetésére és általában a tömegmozgalmak élén volt, hogy teljes értékü támogatást nyujtson a frontnak. Ezzel párhuzamosan harcot folytatott a fasiszta maradványok ellen, s tette ezt nemzetiségi különbségre való tekintet nélkül, megmutatván az együttlakó népeknek, hogy a testvériesülés és az együttmüködés sietteti a háboru be-

fejezését és erős hátvédet alkot a front mögött. Az Országos Demokrata Arcvonal megmutatta, hogy szolgálni fogja Románia és a szovetségesek ügyét.

De mit csináltak a RDSz vezetői urai? Kivéve a közélet széltében-hosszában való megmérgezését, mi azt hisszük, hogy nem csináltak mást, mint tanulmányoztak a módozatokat, hogyan lehetne szétválasztani az együttlako román és magyar népet és hogyan lehetne megkötni a demokratikus közigazgatás kerekét?

Állhatatosan kérjük, hogy egy uj közleményben számoljanak be, hogyan mozgósitották a befolyásuk alatt álló bankokat Északerdély ujjáépitése érdekében? Mit tettek a vasutak helyreálitásáért, a posta, a telefon, a villamos- és vizmüvek üzembehelyezéséért? Mit tettek az ország demokratizálásáért, a közigazgatás megerősitéséért, a hátország megerősitéséért? És végül röviden és velősen mondják meg nekünk, hogy mit tettek a román és a szovjet hadseregek megsegitéséért?

Első pillanatban ugy tünik, hogy a nevezett Román Demokrata Szövetség ég a vágytól, hogy együttmüködjék Északerdély ujjáépitésében. Ugy tünik, hogy tagjai, akik égnek az alkotó harc vágyától, a tagok — akik nagyobb részt a horthystauralom négy éve alatt is itt voltak — nem akarnak mást, mint az egyetemes román érdekek előmozditását! Ismerjük el, nagyon szép szándék. Lehet, hogy a tagok közül egyesek a horthysta terror idején is küzdöttek a demokráciáért. Mindenesetre mi nem tudunk róla, hogy részt vettek volna az antifasiszta front földalatti munkájában. Lehet, hogy akkor is csak szándék volt a szándék. Most azonban az épitő akciók nyiltan bontakoznak, nem rejtett módon, hogy olyan láthatatlanok legyenek, hogy mi *„beavatatlanok"* ne számolhassunk azokkal. És különösképpen a pozitiv, szociális akciókat nem csupán abban az együttmüködésben hajtják végre, amelyben *„akadályozva"* voltak. Napközi otthonokat, kantinokat, ünnepségeket, melyeknek jövedelmét a szükségesek megsegitésére lehet forditani, kulturális összejöveteleket stb. a RDSz keretein belül is lehetett volna rendezni. De hol vannak mindezek? Ki akadályozza megvalósitásukat? Mindenesetre nem az Országos Demokrata Arcvonal!

Mondhatnók, hogy gazdasági szempontból nehéz időket élünk. Ez igaz. De mikor bizonyitható a legjobban a közeledés iránti vágy? Nem éppen a legnehezebb időkben-e? Igen, igen, elfelejtettük, hogy a levél szavai szerint segiteni szándékoznak a tömegeket, amelyek *„szervezés alatt vannak"*. Reméljük, hogy rövidesen hallani fogunk ilyen dolgokról is! Vagy talán egyelőre tünődés következik az 1944 december 21-én kelt levélben foglaltak felett, amelyek imigyen szólanak:

„Megelégedéssel állapitjuk meg, hogy az Országos Demokrata Arcvonal csoportjai azzal a nyilatkozatukkal, miszerint egyrészt a Szovjetunió, Nagy Britannia és az Amerikai Egyesült Államok, másrészről a Románia között kötött fegyverszüneti egyezmény alapján állnak, elismerik a román állam elvitathatatlan és feltételnélküli szuverénitását a felszabaditott Erdély területén. Hasonlóképen örömmel szögezzük le, hogy az Önök átirata — amelyet az Országos Demokrata Arcvonal összes csoportjai részéről kifejezett álláspontnak minősitünk — kiküszöböli az Országos Demokrata Arcvonal egyes csoport-exponensei által eddig szóbeli nyilatkozatokban elhangzott kétértelmüségeket és az egyéni tüntetéseket."

A NÉPVÉDELMI EGYESÜLET
URÁNIA
mozgóképszinházában
JANUÁR 31-től
Futóhomok
Főszerep: Hidvégby Valéria, Ilosvai Katalin

Pillanatfelvételek a bukaresti munkás-parlamentből

A népszervező magyar kovácsmester, a pipás amerikai s egy miniszter népviselete

BUKAREST, január 31. A szakszervezetek országos kongresszusán egy alacsony termetü, 40 év körüli ember a Magyar Népi Szövetség nevében rövid üdvözlő beszédet olvasott fel a parlamentben megtartott együttes ülésen. Élesen elitélte az ugynevezett „magyar munkatáborok"-ban uralkodó viszonyokat és e táborok feloszlatását követelte.

A szónok a Magyar Népi Szövetség bukaresti tagozatának elnöke: Czikó Nándor kovácsmester. Alkalmunk volt elbeszélgetni vele és a Szövetség néhány más vezetőségi tagjával is a román fővárosban kifejtett munkásságukról.

— A magyar népi munkának — mondotta Czikó Nándor — itt, Bukarestben története van. Kezdjük a MADOSz keretén belül kifejtett, nagyobbára illegális munkával. 1935-ben kényszerültünk mi is az illegalitásba és igy dolgoztunk mindaddig, amig a dicsőséges Vörös Hadsereg bevonulása lehetővé nem tette az ujabb zászlóbontást. A Maniut támogató sajtó ennél a zászlóbontásnál alaposan nekünk ugrott, mint éhes kutya a koncnak. A soviniszták, miután már a munkás-szervezeteket és a zsidókat nem szidhatták, bennünket akartak felfalni. Természetesen álltuk a harcot s nem hagytak magunkra ebben a harcban az erős román munkás-szervezetek sem.

— Az október 8-i és a november 7-i nagy tüntetésben — folytatta élenken Czikó Nándor — már mi is ott voltunk. Soraink élén ott vittuk a táblát egyesületünk nevében. December 17-en a Tomis-mozgóképszinházban tartottuk első nyilvános ülésünket, amelyre eljött Zaroni földmüvelésügyi államtitkár és Szenkovics Sándor is, az ismert nagyváradi munkásvezér. A román földmüvesek, illetve a munkás-szervezetek üdvözletét hozták és együttérzését tolmácsolták.

— Hány tagja van a bukaresti tagozatnak? — kérdezzük.

— Mindössze ezer. Ezek azonban teljesen velünk éreznek. Valamennyien anyagi erejükhöz mérten odaadóan támogatják a Szövetséget.

— Milyen munkát fejt ki a Magyar Népi Szövetség bukaresti tagozata?

— Négy bizottság osztozik munkánkban: a kulturális, a szervező, a női és az ifjusági bizottság. Kulturbizottságunk rendezte meg az első nagy Petőfi-ünnepélyünket január 11-én és azóta kéthetenkint teadélutánokat is rendez nivós müsorral, amelyen kisebb szindarabok, valamint Ady Endre és József Attila versei szerepelnek. Most egy folyóirat megszervezésén dolgozunk.

Kétezer csomag a magyar munkaszolgálatosoknak

— A munkában mi sem maradunk el — füzi tovább a beszélgetést Révy Ilona, a női bizottság vezetője. Karácsonykor kétezer csomagot osztottunk szét a magyar munkaszolgálatosok között. Ebben az akcióban nagy segitségünkre volt a Népvédelmi Egyesület. Karácsony másodnapján nagysikerü gyermeknapot rendeztünk.

A gyermekekre terelődik a szó.

— Bukarestben — meséli Révy Ilona — csak egy magyarnyelvü református iskola van negyven tanulóval, holott az első világháboru előtt öt volt. Most is szükség volna három-négy magyarnyelvü elemi iskolára. Talán a jövő tanévre sikerül legalább még két iskolát létesitenünk. Igen aggasztó a tanerőhiány is.

Az ifjusági bizottság munkájáról érdeklődünk.

— Mi még a kezdet kezdetén tartunk — mondja Czikó Etelka bizottsági vezető, — de mindent megteszünk a kultura emelésére. Küldjenek nekünk jól megirt egyfelvonásos darabokat, mert szinvonalas és tanitó szándéku szinjátszást akarunk meghonositani.

Megigérjük.

— Kik a vezetői a Magyar Népi Szövetség bukaresti tagozatának? — kérdezzük.

— Iparosok! — hangzik a lelkes és egybehangzó válasz. Csiky György, Bákay Jenő, Kovács András, Demény Ferenc és Fejős István, valamennyien iparosok. Az értelmiségi osztályt Rapp Károly evangélikus lelkész, Szász István nyugalmazott tanitó és Bere István magántisztviselő képviseli a vezetőségben.

Ezekből az adatokból bontakozik ki a Bukarestben élő demokratikus magyarság szervező készsége, a magyar nyelv és népi kultura iránti szeretete és hajlama a demokratikus Romániába való munkás bekapcsolódásra. Megelégedéssel állapithattuk meg, hogy a Bukarestben dolgozó magyarság körében is a levitézlett urak helyett épiteni akaró és épiteni tudó munkásemberek vették át a vezetést és viszik a szabad szót.

Amikor „az amerikai" is tapsolni kezd

Az amerikai, akiről irunk, a kongresszus megnyitása óta valamennyi ülésen mellettünk foglal helyet a parlament épületében, a külföldi sajtó számára fenntartott páholyban. Látszólag elszigetelten, szomszédjaival alig foglalkozva szorgalmasan jegyzett. Irt és szivta pipáját vagy hatalmas szivarjait. Amerikai egyenruhát visel. Simára fésült dus fekete hajával, nagy, szarukeretes szemüvegével, jólápolt alakjával kissé „kiütött" a lelkes proletár-környezetből. „Az amerikai"... igy jellemezték. Azt hittük, hogy valamelyik nagy amerikai lap tudósitója.

— Szorgalmas kolléga — állapitottuk meg buzgón jegyzegető kartársunkról. A teremben a közönség olykor-olykor felzudult haragjában, máskor felemelkedett helyéről: tapsolt és éljenzett. A hangulat mindenkit magával ragadott, még a jelenlévő miniszereket is. Csak az „amerikai" jegyzett rendületlenül, nyugodtan és egykedvüen pipázva. Mindegy volt neki, hogy miniszter beszél-e vagy valamelyik kisváros nyomdászainak kiküldötte, és mindegy volt, hogy jelentőset mondott-e vagy kevésbé jelentőset. Az amerikai folyton jegyzett, szinte gépszerüen.

Egyszer azonban mégis elvesztette nyugalmát ő is. Két Titokatona jött be a terembe. A gyülés előbb Tito, majd Sztalin marsallt éljenezte és tapsolta. A tapsból és éljenzésből oly csodálatos vihar fejlődött, amely a karzat hallgatóságát és az elnöki asztalnál helyet foglaló három minisztert egyaránt magával ragadta. Percekig záporozott a taps és szállt az éljen s az amerikai jegyzett... jegyzett...

Végül még felemelte fejét, körülnézett és elnevette magát. Kivette a pipát a szájából, felállt és ő is tapsolni kezdett.

A kongresszus második napján megismerkedtünk vele. Kisült, hogy nem is ujságiró. Az Ellenőrző Bizottsághoz tartozik és a legfelső altiszti rangot viseli. Bută Serafinnak hivják, 33 éves, Amerikában született román. Erdélyi származásu szülei vannak. Civilben közgazdasági egyetemet végzett könyvelő.

Őszinten bevallotta, nem nagyon érdekli a sok beszéd, noha valamennyit lejegyzi. A legnagyobb izgalomban figyelte azonban, hogy mi lesz a szavazásnak az eredménye, amelyet az elnöklő Brătăianu Victor rendelt el, hogy napirendre térnek-e egy-egy tárgykör felett vagy meghallgatják-e a többi szónokokat is? A kongresszus nyolcvan szavazattal ötvenöt ellenében az utóbbi mellett döntött.

Az „amerikai" bosszusan legyintett.

— Ha még egy negyedórát várok, nyertem volna — mondja. Fogadtam erre a szavazásra...

„Sok a hamis hiresztelés..."

— Mi a véleménye a kongresszusról? — kérdezzük.

— Itt uj dolog a szabadság, érthető a nagy lelkesültség — mondja, s cigarettával kinál: — Chelsea. Nálunk is érzik a jobbfajta cigaretták hiánya — mentegetődzik.

— Másban nincs hiány? A drágaság?...

— Nálunk minden „all right" — feleli határozottan.

— Mit szól a Maniu-ellenes tüntetésekhez? Mi a véleménye a reakciós izü mozgalmakról?

Elháritólag felel.

— Nem azért vagyok itt, hogy hangot adjak véleményemnek. Hogy izlik a cigaretta?...

A továbbiakban közli, hogy a feketepiacon háromezer lejt adnak egy dollárért. — Rettentő nagy feketézés folyik — mondja nevetve. Maguknál mi van?

— Nálunk is van feketézés, de küzdünk is ellene. A demokrácia nálunk nagyobb léptekkel halad s ez igen biztató jel.

Ismét kérdezni akar, de megelőzzük:

— Tudja-e, hogy a Maniu-hivők azt hiresztelik, hogy Roosevelt áll a hátuk mögött?

— Erről nincs tudomásom — mondja határozottan. Az bizonyos, hogy sok a hamis hiresztelés. Miért nem tesznek jelentést ezekről a hiresztelésekről a kormányunknak? Akkor megtudhatnák, mi igaz a mende-mondákból!

— Higyje el — válaszoljuk — hogy ezt a folyton izmosodó demokratikus arcvonal-egységet Maniuék nem bonthatják meg.

Az amerikai román bólint, de szavakkal nem válaszol. Rágógumit vesz elő és minket is megkinál. Megrágja a rágógumit, de megrágja azt is általában, amit mond...

Zaroni kacsint a szemével

Gheorghiu-Dej mellett a kongresszus legszorgalmasabb hallgatója Zaroni, a miniszteri rangban levő földmivelésügyi államtitkár. Román népviseletben ott ül az elnöki asztalnál ez a rendkivül tehetséges politikus és együtt tapsol, éljenez a munkás-parlament résztvevőivel.

Az ülés végén bemutatkozunk neki.

— Mikor jön el hozzánk Északerdélybe? — kérdezzük.

Hamiskásan kacsint a szemével:

— Majd ha az Országos Demokrata Arcvonal kormánya megalakult — mondja s egészségesen felkacag.

Somlyai László

A Városi Szinház műsora:
Február 1-én, csütörtökön d. u. 4 órakor: Csókos asszony.

Az uri Budapest elpusztult, épül a nép Budapestje

Milyen hírt adnak az utasok a magyar főváros sorsáról?

Budapestről egyre többen érkeznek Kolozsvárra. Elbeszéléseik nyomán megelevenedik előttünk „a Duna királynőjének" szomoru sorsa, az átélt szörnyuségek, a kiürités, az ostrom. A szemtanuk vallomásaiból megismerjük egy európai metropolisz pusztulását, egy fővárosét, amely elfordította büszke fejét szerencsétlenül vergődő népétől. Páris fényét és Bécs szellemét utánozta. Egy koldus-nép hamisgyöngykoronás királynéja lett, aki nem tudta saját népe érdekeit megérteni és képviselni. Hűtelen lett saját alattvalóihoz s végül is azok okozták vesztét, akikkel kacérkodott.

Budapest tragikus sorsáról és mai helyzetéről a legujabban érkezettek elbeszélései alapján a következőkben számolunk be:

A kiüritést

Szálasi kormánya december tizedike körül rendelte el. A lakosság egy része, az állami gépezet, a társadalmi és politikai élet vezetői családjaikkal elmenekültek Győr és Komárom felé. A polgári lakosság és munkásság nem tett eleget a bevonulási felhivásoknak, hanem a pincékbe és csatornákba bujt el.

A zsidók keresztény ismerőseik utján hamis igazolványokat szereztek a nemzetőrségbe és megbujtak házaikban. A Tisza Kálmán-téren, illetve a Népszinház-utcában egy zsidó házból a nyilasok el akarták hurcolni a zsidókat, mire ezek kézigránátokkal támadták meg a behatolókat. Ezt a házat a nyilasok lerombolták s az élve elfogott zsidókat azokkal együtt, akiket még az utcán össze tudtak szedni, a Lóverseny-térre vitték, ahol állitólag repülőgépről akarták bombázni őket. Erre mégsem került sor, hanem a Dunántulra hurcolták őket.

A munkásságot fegyveres SS-katonák kényszeritették a gyárak leszerelésére s mikor a pályaudvaron a gépeket a vagonokba rakták, a munkásokat is betuszkolták a kocsikba és elszállitották őket. Csepelen és Kispesten a munkások testükkel védték a gépeket s a viz- és villanyszolgáltató berendezéseket.

A nyilasok és a németek razziáztak, de mikor sok helyen kézigránáttal fogadták őket, nem igen merészkedtek a pincékbe. Meg kellett elégedniök az utcán közlekedő férfiakkal, akiket elfogtak, azonnal beosztottak és puskákkal fölfegyverkezve maguk elé toltak az első vonalba. A nyilas csapatok mögött SS páncélos és gyalogos alakulatok vonultak föl.

Az ostrom

azután kezdődött, hogy a németek Vecsésnél óriási vereséget szenvedtek s két hónapi harc után feladták a város külső védelmi vonalát. A külvárosok hamar elestek. A harcok sulya a Városliget, Teleki-tér, Kerepesi temető, a pályaudvarok környéke, az Orczy-tér, Mária Terézia-tér és Nagykörut tájára helyeződött, ahol a nácik és nyilasok butorokból emeltek barrikádokat.

Az oroszok meg akarták kímélni a várost s december 26-ig nem is lőtték, nem bombázták Budapestet. Háromszor küldtek fehérzászlós parlamentéreket a városba, de mikor ezek a X-ik kerületbe érkeztek, a németek ágyuval lőtték szét őket. Mikor karácsony másodnapján a németek a negyedik békekövetséget is meggyilkolták, az oroszok meginditották a tüzet a városra.

Három éjjel, három nap

zudult az iszonyatos pergőtüz a fővárosra. Agyuk üvöltöttek, Sztalin-orgonák bugtak, repülőgépek tizezerkilós spirálbombái hatemeletes házak pincéiben robbantak irtózatos dörejjel. A negyedik napon az oroszok meginditották a rohamot. Tizennégy napos öldöklő harc kezdődött égen, földön és a föld alatt.

Az oroszok az óvóhely vészátjáróin hatoltak be pincéről pincére és igy kerültek a németek hátába. Mikor erre a németek rájöttek, a pincék alatt huzódó csatornahálózatba rejtőztek és alulról robbantották fel a támadókat. Az oroszok végül is lángszórókkal égették ki a nácikat a föld alól.

Jeruzsálem bibliai pusztulásához hasonlitják az elbeszélők Budapest helyzetét ezekben a napokban. December 26-ika óta megszünt a viz- és villanyszolgáltatás. A sötét pincékbe és nedves csatornákba bujt lakosság a tüzeső közepette is kénytelen volt sokszor a föld fölé merészkedni élelemért és vizért. Akit a nácik észrevettek, azt azonnal lelőtték. Az előrehatoló orosz harci egységek felé menekülő magyar katonákat és polgári lakosokat a németek vad gyülölettel pusztitották, ahol csak érték. Elképzelhetetlen az a szenvedés — mondja egyik elbeszélő —, amin mi átmentünk. Minden pillanatban el voltunk szánva a halálra — mondja egy másik.

Január 10-ike körül végre megszüntek Pesten az utcai harcok.

Budapest ma a teljes pusztulás képét mutatja. Házak lerombolva, középületek, templomok megrongálódva, az utcákon bombatölcsérek, butorroncsok és romhalmazok nehezitik a gyalogközlekedést. Az elbeszélők szerint nincsen ház Pesten, melynek legalább minden ablaka vagy tetőzete meg ne rongálódott volna. Vezetékek leszaggatva, csatornák feltörve, raktárak leégve, üzletek kirabolva.

A Körúton és a Belvárosban még a legnagyobb ürméretü ágyuk dörögnek. A Gellért-hegyet lövik, a nácik utolsó ellenállási fészkét Budán. Az utcán hullák hevernek s az egyik elbeszélő január 20-án az EMKE-kávéházban döglött lovakat látott.

A romok között

azonban mégis megindult az élet. A munkások előbujtak rejtekhelyeikből s jelentkeztek az orosz csapatoknál munkára. Az egyik negyedben még dult a harc, mikor az oroszoktól elfoglalt utcákon már megkezdték a hullák eltakaritását. Azóta a villany- és vízszolgálatot is helyreállitották, természetesen csak a középületekben és kórházakban. Az OTI Magdolna-kórháza (a Keleti Pályaudvarnál) működik, csak felső emeletei mentek tönkre.

A Lánchid áll, a többi hidat a németek felrobbantották. A Királyi Vár romokban hever.

Gépkocsik nincsenek, de a villamoskocsik várják, hogy munkáskezek forgalomba állitsák őket. A Kommunista Párt alakulatai a külvárosokban szervezkednek és polgárőrséget tartanak fenn. Az oroszokkal karöltve munkásosztagok tevékenykednek a forgalom helyreállitásán. A fölhalmozott élelmiszerekből annyi megmaradt, hogy éhen nem hal senki. A németeknek már nem állott módjukban a gyors orosz előrenyomulás következtében egyes élelmiszerraktárakat elpusztitani, ezeket az orosz katonaság fölnyitotta a népnek.

A legujabb hir szerint már napilapja is van Budapestnek: a „Szabadság".

A néhány megmentett gyár munkássága szervezkedik a munka megkezdésére. Az uri Magyarország Budapestje elpusztult, a megmaradt lakosság az uj Magyarország uj fővárosát kezdi épiteni. Azt a Budapestet, amely valóban a magyar nép fővárosa lesz.

Jablánczy László

Szabad szó

A munkás és földész testvérré válik a közös erőfeszitésben

Igy biztositottuk az utánpótlást a németverő hadseregeknek!

Elvtársak! A kivonuló fasiszta hordák földig rombolták a fütőházunkat és környékét. De a dicsőséges Vörös Hadsereg és szövetségese, a Román Hadsereg bevonulása után a munkásság rögtön megnézte a károkat és megvizsgálta a szükséges tennivalókat. Timoti elvtárs lelkesitő beszédére szervezkedni kezdtünk és nyomban munkához fogtunk. A fütőházi munkások az elsők között és egységesen fogtak neki mindkét dolognak. Kezdtük a romok eltakaritásával, és ebben résztvettek a mozdonyvezetők, fütők, szakmunkások és tisztviselők is. Legelőbb felépitettük a viztornyot, fütőházat, aztán helyrehoztuk a vizdarukat, kanálisokat és irodahelyiségeket. Összekötöttük a felszaggatott vasuti sineket.

Nemsokára aztán beérkezhetett Nagyváradról az első vonat, megérkeztek a mozdonyok, később Tövis felől is bekapcsolódott a vasuti forgalom.

Igy tettük a Vörös és Román Hadsereg utánpótlását zavartalanná. A Kommunista Párt szervezete javaslatára az itteni munkások vállalták az utóbb tervbevett javitómühely felépitését és a megmaradt romok legsürgősebb eltakaritását.

Szegfü István
mozdonyvezető

*

Akik a hóstáti földészekben biznak, nem csalatkoznak!

Mint a Magyar Népi Szövetség tagja, e pár soraimmal én is szeretnék hozzájárulni a munkás és hóstáti földész egyértésének a dolgához. A kolozsvári hóstáti földészek nevében köszönetet mondok azért, amiért a Magyar Népi Szövetség bizalommal hivott minket az uj élet felépitéséhez, hogy ebből a román testvérekkel együtt vegyük ki a részünket. És aki ezt kérte tőlünk, az nem is csalódott. Mint ahogy a munkástestvérek szinte a semmiből kovácsolták, gyártották és alkották meg, amit kellett, ugy mi is szinte a semmivel kezdtük. Csak a mi istállóink tudnák megmondani, melyikből mi hiányzott. Hiányzott a jó fogat! A felszabadulás első napjaiban toló-talyigával, kézi szekérrel hurcolkodtunk be a mezőről, kinek pedig még egy rongyos lova sem volt, az szegény tehenét fogta szekérbe, pedig a tehén dolga csak a tejelés lett volna.

Igy vittük a zöldséget a piacra, de ezzel megmutattuk, hogy mi is élni akarunk és tudunk is dolgozni a demokráciáért. Ma aztán az erőfeszitéseknek látszik már a foganatja. Láthatunk már egy-egy jobb fogatot, a lovak kezdenek feljavulni, pedig a takarmány sohasem volt olyan szűkös, mint most. Egyszóval mi is jól kellett, hogy dolgozzunk, amig ennyire talpraállhattunk.

És még jobban akarunk dolgozni, hogy városunkat terménnyel elláthassuk. Ezt akarjuk, mert amióta felszabadultunk a fasizmus alól, végre mi is közelebb tudjuk magunkat a város vezetőihez és közelebb kerültünk a munkástestvérekhez is. Segitettünk nekik a fahordásnál, fuvaroztunk a közmunkáknál. És szivvel, lélekkel gyültünk össze ifjak és idősek, valahányszor a Magyar Népi Szövetség vezetői közénk jöttek. Tar Károly testvérünk beszédét jól megjegyeztük. Ereztük, hogy valóban le kell, hogy düljön a válaszfal munkás és földész között. Az ilyen szavakat tiszta testvéri szeretettel hallgattuk és hallgatjuk ezután is, de nem csak hallgatjuk, hanem igérjük és be is váltjuk, hogy ezután egymáson mindig segiteni fogunk.

Zágoni Szabó Ferenc
hóstáti földész.

Lám most melyiknek fáj jobban?

Szólok hozzád Muntyán Tódor!
Erdély jussán szomszéd sógor.
Paraszt-sorson egy vagy velem.
Kezem im, feléd emelem.

Tenyeremen ott a szivem...
Béke virágzik a sziven
s szeretet a virág magja.
Román testvér, nincs haragja.

Nincs felütek, szé' a vállunk
egy helyt görnyed, együtt állunk.
Egy a jövőnk, egy a multunk.
Egy korbács alatt tanultunk

várat rakni, setét falút,
mely beborít minden falut
s ugy köt, miként sir a hollat.
— Uraink egykutyák voltak.

Nem nézett az egy se minket
jajszavunkat, sebeinket,
mert ha szivünk lángot dobott
szuronyhegy várt, tömlöc, robot.

S kitaláltak kétféle szint,
hogyha már nem birjak a kint,
marjuk egymást, tépjük foggal,
hogy ők aztán vashoroggal

halásszanak lelkünk bérén
s hízzanak a paraszt vérén.
Hogy ne érje őket bosszunk,
ráfogták hogy koncot osztunk,

Tudták, hogyha akaratunk
eggyé lesz, úgy fényt aratunk.
Melytől a setétség vára
ráomlik a gőg falára,

Nyújtsd a kezed, Muntyán testvér,
s ne hagyd a hajnalt az estér!
— Ládd, ha nem együtt akartunk
s egymás ellen lendült markunk,

más céljáért gyült ökölbe:
Halált vetettünk a földbe,
s a falura bús bakacsint.
Üszkös rom és üres kas int.

Lám, most melyiknek fáj jobban?
Szivünk egy keservvel dobban.
Sirok ezre vádol búsan.
— Csak azt nyertük, mindkét jusson.

Azt, hogy vádol hegy, völgy orom,
gyászként takar pernye, korom
s hogyha ekénk csontot karcol,
eltünik a szín az arcról.

Mért kellett, hogy egymást marjuk?
Mért a más kedvét akarjuk?
Muntyán Tódor, nagy a vétkünk,
hazánk szent testébe téptünk.

Nyújtsd a kezed, felelj velem!
Hangunk kürt legyen a szélben
s legyen fogadalom egybe,
mely összefog egy seregbe.

Horváth István

Babeş-Bolyai University Library Cluj

Értesités

Miután a „Tribuna Ardealului" cimű napilapban állandó figyelmeztetés ellenére is olyan cikkek jelentek meg, melyek a Szövetséges Nemzetek érdekeibe ütköznek és nem felelnek meg a ma demokratikus érdekeinek, a Szövetségesek munkájának és az együttműködő összes demokratikus erőknek, melyek nagy erőfeszitéssel harcolnak a fasizmus megsemmisitésén, a Szövetséges Ellenőrző Bizottság rendeletére a mai naptól kezdve megszünik a „Tribuna Ardealului" cimű napilap.

A főispán.

Közlemények

Munkaadók és hivatalfőnökök figyelmébe! A kolozsvári pénzügyigazgatóság tudomására hozza a munkaadóknak, illetve hivatalfőnököknek, hogy az alkalmazottak kereseti adóját február 1-vel kezdődőleg nem a városi adóhivatalhoz, hanem az állami adóhivatalhoz (Malinovszki-tér 19.) kell befizetni.

Előadások a vallásról. A Dávid Ferenc Egylet az Unitárius Kollégium disztermében előadássorozatot tart a vallás szükségességéről. Az első előadást vasárnap, február 4-én d. u. 4 órakor Bodor András dr. gimnáziumi igazgató tartja „A vallás eredete" cimmel.

A Magánalkalmazottak Szakszervezete felhivja a Park-Szanatórium, Zsidó-kórház, és Lengyel-szanatórium alkalmazottait, hogy a pénteken 3 órakor tartandó értekezleten saját érdekükben jelenjenek meg a szakszervezet helyiségében.

Fodrászüzletek zárórája. Pénteken az ünnepre való tekintettel a fodrászok csak déli 12 óráig tartják nyitva üzleteiket.

A szobafestő, mázoló és cimfestő szakosztály február 5-én, hétfőn d. e. 9 órakor közgyülést tart, melyre minden tag pontos megjelenését kéri a vezetőség. 3057

Az I. foku Iparhatóság 100.280—1945 szám alatt Rózsa György Szabadság-tér 27. sz. alatti lakost a Szabadság-tér 27. sz. alatt lévő Rózsa-drogériához vállalatvezetőül kinevezi. 3047

Az I. foku Iparhatóság 109.717—1941 számu határozatával dr. Lázár Lajosnét és Plesa Carolt a Sebestyén Rezső kőkitermeléséhez vállalatvezetőknek kinevezte. Cim: Dr. Lázár Lajosné, Deák Ferenc-utca 6. szám. 3052

A fodrászmesterek szakosztálya 1945 február 2-án d. u. 2 órakor rendkivüli taggyülést tart. Határozatképtelenség esetén egy óra elteltével érdemleges határozatot hoz a vezetőség. 3040

A lakatos- és rokonszakmák szakosztálya február 5-én, hétfőn d. u. 2 órakor taggyülést tart. Pontos megjelenést kérünk. 3034

A KOLOZSVÁRI DEMOKRATA ZSIDÓ NÉPKÖZÖSSÉG a zsidó ingatlanok (lakás, üzlet) bérlőinek tudomására hozza, hogy — az előbbi gondnokok megbizatása megszünvén — csakis a Népközösség által kinevezett uj gondnokok kezéhez, ilyen uj gondok hiányában pedig a Népközösség Ingatlan osztályához (Mikes-u. 16) történő lakbérfizetéseket ismeri el érvényesnek. A február hóra esedékes lakbérek február 1-től 5-éig fizetendők.

Értesités. A pászkaelőjegyzési és az ezzel kapcsolatos kultuszadó fizetési kötelezettség vállalásának határideje folyó évi február 4-én déli 1 óráig meghosszabbittatik azzal, hogy az addig nem jelentkezők (Timár-u. 34. d. e. 9—1 óráig szombat kivételével naponta) pászkaszükségletéről nincs módunkban gondoskodni és akik a Hitközség fentartásához okvetlen szükséges nem nagy terhek vállalását megtagadják, illetve igazolatlanul, elmulasztják, jogaikról és esetleg eddigi megbizatásukról is lemondottnak tekintetnek, illetve ezek felfüggesztve lesznek. Az Orthodox Izr. Hitközség Elnöksége. 3035

LEGUJABB

Ötvenkilométeres arcvonalon nyomul előre az amerikai hadsereg

LONDON, január 31. Az angolszász szövetséges főparancsnokság jelentése szerint St. Vithtől északkeletre és délkeletre 50 kilométeres arcvonalon nyomul előre az 1. és 3. amerikai hadsereg, melyet négy ujabb hadosztállyal erősitettek meg. Az északi szakaszon az amerikaiak hét kilométert nyomultak előre és elfoglalták Monschau városát, mely Aachentől délre fekszik. A 3. amerikai hadsereg hat kilométer széles és két kilométer mély hidfőt létesitett a luxemburgi és német határon lévő Our folyón. Strassburgtól északra visszaverték a németek támadási kisérletét. Alsóelzászban a francia első hadsereg Kolmartól keletre hidfőt létesitett a Rajnához vezető csatornán, azonkivül elvágta a Kolmar—Mühlhausen közti müutat.

Montgomery főhadiszállásán közölték, hogy a németeknek ellentámadásuk kezdete óta a nyugati arcvonalon 50 ezer halottjuk volt és több mint 800 harckocsijukat lőtték ki.

A háromhatalmi konferencián főleg a felszabaditott és megszállt területek problémájáról lesz szó

LONDON, január 31. Harry Hopkins, Roosevelt személyi megbizottja kedden hagyta el Rómát és meg nem nevezett helyre távozott. Rómában az olasz külügyminiszterrel és a pápával tárgyalt, de járt Londonban és Párizsban is. Hopkins kijelentette, hogy a most készülő háromhatalmi konferencián főképen azokat a problémákat fogják megvizsgálni, melyek a felszabaditott, vagy megszállott országok ügyeivel kapcsolatosak.

Hitler további áldozathozatalra szólitotta fel a német népet

LONDON, január 31. Hitler uralomrajutásának tizenharmadik évéhez jutott. Ez alkalommal beszédet mondott, amelyben felszólitja a német népet, hogy a harc érdekében hozzon meg minden áldozatot. Azt azonban nem fejtette ki, hogy ennek a harcnak milyen további célja lehet. A szovjet csapatok már csupán 80 kilométerre vannak Stettintől és 135 kilométerre Berlintől.

Két és félévre itélték a farnasi földmüvesek terrorista fosztogatóját

KOLOZSVÁR, január 31. A felszabaditó Vörös és Román Hadseregek bevonulása után Kolozs megye kalotaszegi falvait hosszu ideig terror alatt tartották felfegyverzett reakciós elemek. Illetékes hatóságok kezdettől fogva erélyes eljárást inditottak a lakosság békéjét zavaró egyének ellen s az egyik ilyen terrorista felett a biróság már itéletet is hozott.

A kolozsvári ügyészség Bendrea Teofil farnasi megbizott aljegyző ellen lopás, magánlaksértés és zsarolás büntette, valamint idegen ingódolgok eltulajdonitása miatt emelt vádat. Bendrea Teofilnak, aki letartóztatás alatt van, az volt a büne, hogy a mult év október havában a felszabaditó hadseregek bejövetele után megjelent Farnas községben és három voluntárral és több községi lakossal együtt két és fél hónapon át felfegyverkezve terror alatt tartotta a békés és nyugalom után vágyó falusi lakosságot. A földmivesektől különböző dolgokat: lovakat, szekeret, kerékpárt és különböző pénzösszegeket zsaroltak ki. Többeket sulyosan bántalmaztak és fenyegettek. A jegyzőség telefonkészülékét elvitték és a huzalokat elvágták.

A vádlott a törvényszéki tárgyaláson beismerő vallomást tett. Beismerése és a tanuk egybehangzó előadása alapján a törvényszék Ladortanácsa, Bonaţiel Alexandru dr. ügyész vádbeszédének és Miclea Gheorghe dr. védőbeszédének elhangzása után Bendrea Teofil vádlottat két és félévi börtönbüntetésre itélte. Az itélet még nem jogerős.

APRÓHIRDETÉSEK

HIRDETÉSI ÁRAINK: Apróhirdetés szavankint 60 fillér, legkisebb apróhirdetés 10 szóig 6 P. Keretes hirdetés cm² 1.50 P. Hirek között szavankint 1.50 P. Nyilttér szavankint 3 P. Közg. közlemények szavanként 2 P.

Adás-vétel

„REMINGTON" irodagép eladó. Bocskai-utca 12. 3033

KOVÁCSOK, mészárosok! 1 m. hosszu, 80 cm. széles nagy bunykók eladók. Mocok-utja 16 (volt Mussolini). 3041

MEGVÉTELRE keresek egy csigaprést, egy cca. 25.000 kg-os hidralikus prest és egy fém esztergapadot. Kováts könyvkereskedés, Szentegyház-utca 3. 3038

HASZNÁLT ruhát veszek, eladok. Szőrmebélés és bőrmikádó eladó Balázsnál, Unió-utca 12. 3036

CIPESZGÉPET megvételre vagy haszonbérbe keresek. Vár-u 10. 3030

KIS táskagramofon kitünő állapotban eladó. Fellegvári-ut 112. Délután 3—6-ig. 3029

MÉLY gyermekkocsik és sportkocsik eladók. Mindenféle javitást vállalok. Fecske-utca 34. Kocsigyártó. 3014

KISEBB füszerüzletet átvennék vagy betársulnék jómenetelü füszerüzletbe. Donát-ut 80. 3025

KÉT használt szekrény eladó. Megtekinthető Majália-utca 15. Déli 1 órától. 3045

VARRÓGÉP, uj, sülyeszthető (Nauman) eladó. Megtekinthető Jókai-utca 4, I. em. 12 szám. 3060

VESZEK varrógéplábakat és mérlegeket. Kádár-utca 5., Széchenyi-tér 12, vasudvar. 3049

ELADÓ egy női karikahajós Singer-varrógép. Kossuth Lajos-utca 35 sz. Fazakas Mihály. 3055

BÉLYEGGYÜJTEMÉNYEKET, tömegbélyeget legmagasabb árért veszek. Horea-utca 48, első emelet 5. 2590

ARANYAT, ezüstöt (antik arany, ezüsttárgyakat) legmagasabb napi áron veszünk. Urbansky és Kérdő ékszer- és órakereskedés, Szabadság-tér 24. 2355

MODERN ebédlő, háló, konyha- és kombinált butorok, sezlonok, székek, asztalok, gyerekágy, mély- és sportkocsik. Butorraktár, Teleki Pál-utca 5. vagy Karolina-tér 9. 2909

VILLANYROKKA angoragyapju fonáshoz eladó. Pata-utca 151. 2561

VESZEK perzsaszőnyegeket, függönyöket, terítőket, ágy- és fehérnemüket es egyjecis kölnivizes üvegeket. Kottenberg, Timár-utca 10. 2977

41-ES, jó állapotban lévő férfibakancs eladó. Cim a kiadóban. Gr.

ELADÓ széptormáju, modern, uj férfikaróra, Doxa. Megtekinthető délben 1—3 között. Sebészeti klinika, I. oszt., 4. szoba. 3021

STOWER irodai irógép és egy Remington part olcson eladó. Szentegyház-utca 3. fölesz. 1. 3018

Alkalmazást keres

KERESKEDŐTANONC kétévi gyakorlattal alkalmazást keres. Cim: Hosszu-utca 31 szám, 12. ajtó. 3050

IRODAI munkában jártas nő, gépirást is tud, alkalmazást keres vállalatnál, irodában vagy üzletben. „Komoly munkaerő" jeligére a kiadóban. 3051

Alkalmazást kaphat

KÉTTAGU család háztartásának vezetésére idősebb nőt keresünk. Jelentkezés délután kettőtől hatig. Csertörő-utca 4. 3032

BELVÁROSI füszer- vagy papirüzletbe tanulónak ajánlkozom. Cimeket a kiadóba kérek. „Négy gimnázium" jeligére. 3037

ÖNÁLLÓAN dolgozó kefe- és ecsetgyártó segédet keresek vidékre. Értekezni Almos vezér-utca 53, délután 2—4-ig. 2818

KERESKEDELMI vállalat keres könyvelőnőt, aki pénztárkezelésben, román és magyar levelezésben gyakorlattal bir. Ajánlatokat „Perfekt könyvelő" jeligére a kiadóba. 3005

KERESÜNK azonnalra harisnyaszemfelszedőnőt, „Vitos"-géphez. Szabó Jenő R. T. 3048

HELYBELI pénzintézet vidéki fiókjainak felülvizsgálására keres képzett megbizható férfimunkaerőt. Cim a kiadóhivatalban. 3053

KERESEK idősebb házaspárt háztartási munkára, jó ellátással, ugyanott szobaasszonyt, portást (oroszul beszélő előnyben), kifutót és mindenesleányt felveszek. Buza-utca 23. 3058

Ingatlan-lakás

KÉT intelligens fiatalember lakást és teljes ellátást kaphat. Berek-utca 13 sz. 3015

NAGY üzlethelyiség belvárosban azonnal kiadó. Malom-utca 16, Szilágyi-bodega. Ugyanott eladó régi, finom ágynemüvászon. 3054

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba belvárosban azonnalra kiadó. Cim a kiadóhivatalban. Mócok-utja 20. Liszay Miklós. 3046

KIADÓ két szoba, konyha mellékhelyiségekkel és nagy gyümölcsöskerttel. Dónát-ut 90. Ért. Turós falatozó, Unió-utca 8. szám. 2002

Különfélék

KIADÓ butorozott, összkomfortos „Garzonier" zongorahasználattal. Cim a szinházi portásnál. 3031

TAKARÉKOSSÁG R. T. felszólitja tagjait, hogy hátralékos részleteiket haladéktalanul fizessék be, nehogy váltóikat kénytelenek legyünk perelni. 3026

TEHERAUTÓVAL megyek február 3-án Nagyváradra, Aradra és Temesvárra. Áruszállitást vállalok kizárólag nagy tételeiben, felelősséggel. Érdeklődni az „Express" irodában, Dózsa György-utca 6. 3039

FORGALMAS üzlethez italmérési engedélyt, korcsma vagy vendéglői ipart keresek. Cim a kiadóban. 3059

A SZILVAPÁLINKAFŐZÉST megkezdtük. Budai Nagy Antal-u. 65 3043

RUHAVARRÁST, szvetterkötést vállalunk. Högyes-u. 24. 3056

KÉREM azt az urat, aki Pásztohy Pálról hirt hozott, tudassa cimét. Magyar-utca 47 szám. 2998

SZABÓMÜHELY berendezéssel együtt sürgősen átadó. Balassa-utca 1. Török Mihály. 3001

VILLAMOS szaküzletemet megnyitottam. Kezelést és javitást vállalok. Rácz Sándor, Minorita-u. 5. 2478

HATVAN hold szántó részesmüvelésre, gazdasági épületekkel kiadó. Dézsma-utca 5 szám. 2957

ÁRUSZÁLLITÁST, költöztetéseket és mindennemü szállitást garantáltan és szakszerüen vállalok. Berde Mózes-utca 3, II. emelet. 2973

Goldberger Artur fogász megkezdte müködését a Dózsa György-utca (v. Wesselényi-u.) 27. sz. alatt. 3044

SPORTHIR

VASÁRNAP NAGY SI-VERSENYT RENDEZ A KMTE. A kolozsvári Munkás Testedző Egylet si- és turista szakosztálya február 4-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a Hója-erdőben siugró és mülesikló versenyt rendez a Bástya SE, az EKE és a kolozsvári középiskolás versenyzők bevonásával. A nevezéseket pénteken délután 3—5 órák között a KMTE Deák Ferenc-utca 11 alatti helyiségébe kell eljuttatni. A versenyen a helyezetteket dijazzák. A rendezőség kéri a nevezett egyesületek vezetőit, hogy pénteken délután 4 órakor értekezleten jelenjenek meg a KMTE helyiségében.

Szerkeszti BALOGH EDGAR
A szerkesztésért felel NAGY ISTVÁN
Hivatalos órák 8-tól 12-ig.
Szerkesztőség és kiadóhivatal.
...i utca 7.

„Minerva" és Irodalmi Nyomdai Müintézet Kolozsvár.